

FOA

pentru

MINTE, INIMA ŞI LITERATURA.

Nro. 42.

Dumineca 15. Octombrie.

1839.

Литературъ.

Ан Нро. 101 ал Кърпърълаш Ромънск с'а ворбит анкъ чева деспре зниреа Ръмънлор спре а'шї форма о лимбъ де о-вше, дъпъ към с'аъ знит шї мошїї но-щрї антръ знимеа лимбї кїсерїчешї. Ка сз се поатъ да о маї маре публїцитате аче-щїї идеї сїмците де одатъ де тот Ръмъ-нъла бїне-квцетътор, а лъат Андреснеаъ Редакція а копїа зн артикол дїн Ялбїна Ръмънеаскъ: „Докторъла шї Котеаета“ шї аї фаче кзте ва ансемъзрї знде і с'а пз-рзт кз се абате асторъла дїн тїпїї лимбїї леуїзїцї шї прїїміцїї де овше де тоатъ Ромънїмеа, пофтїнд антр' ачегашї време шї пе Редакція Ялбїнеї ка асемнеа бзгзрї де сгемъ, де ва вої, сз факъ шї ача-ста продъкцілор че есз дїн цара ноастръ, ка бззжндъле асторїї лор шї ждїкжнд фз-рз сзпзраре, шї чїтїндъле шї овшеа, сз ажънцем ла знїмеа дорїтъ. (де ва фї де дорїт о асемнеа знїме, кзчї ал мїнтре-леа тоатъ ворба е задарнїкъ).

Пзпъ акъм н'ам бзззт нїчї о мї шкаре алта дїн партеа Редакціей Ялбїнеї де кзт зн артикол копрїнс ан сзпалїментъла

Про. 51, антїтълат: „Обсервацїї грама-тїчешї асзпра лимбї Ромънешї“ Пе каре нз пзтем анкъ а'а хотзрж кзрат де есте зн феа де респзнс пїезїш шї нз д'а ареп-чъла ал артїколълаш дїн Кърпєр де сзвет Нро. 101. Де ва фї анкъ зн респзнс, сзнт-тем даторї а не деслъшї, кз саз Редак-ція Кърпєрълаш нз'шї а фзкзт провокація ан дїстъла де анцелес арзтзндъшї кзрат квцетъла де фолосїнцз овшеаскъ, саз кз Редакція Ялбїнеї н'а анцелес бїне квцетъла ачегашї артикол, шї с'а кам сзпзрат хо-тзржнд сз факъ зн артикол де рзсєвнаре їар нз де знїре. Требъе сз мзртзрїсїм, фрацілор Ръмънї кз фїе каре нород ръмън-ашї арє провїнціалїсемеа сале, шї кз нї-менї н'ам ажънс анкъ ан старе а претїн-де кз ла ної есте Кестїліа с'аз Тоскана Ръмънїей. Сз лзсзм ла о парте кз фїе-каре провїнціе арє ан осевї барбарїсемеа сале ампръмзтате, шї пе зрмъ лзсате дела пзрїнцїї ла фїї шчл. дар шї кзно-щїнца кз де амзрзнтъла а лимбї шї а граматїчїї єї есте фозрте пзщїн рзспж-дїтъ, ан кзт пзщїнї сжнт шї дїн ач-єшї чей карї се бїзбїескъ а се зїче скрїп-торї шї ачешїї лимбї сз фї авзт ржвнѧ

м'аш лнвоі ші аш алерга ла о асемenea
кіемаре ші м'аш фолосі дін пзреріале мх-
дларелор ьнеі асемenea лнвоірі, че а
сіміціт кьцетъа кіемзріі ші іва лъкра лн
лнвоіре кь сіне лнсшші ші нъ кіемареа
фккьтз. Ачест рзспьне дорем сз аззім
аела редакція лнвінеі, ші кь ачест скоп
аш фі доріт сз іа кондзіла лн мнне а
дреце ші а архта пзрвтеле грешале але
рѣмжнілор ноцірі. Дъпе кьм редакція кь-
ріерълші а кьтезат а фаче ніще нъчі вь-
гзрі де сеамз ла пзрвтеле грешале але
Молдовенілор.

Ші, де ва фі респьнєъа сзъ артїмо-
ла де сьвет Про 51, іау андремале а
зіче кь неам депьртат дін скопъа но-
стръ: 1-іъ кьчі есте скріе антр'ьн тон
нам оьврат, 2-аіа, кьчі фііндъші маі тоа-
те вьзрїале де сеамз дрепте ші поцрїзі-
те кь фіреа лімеві, зікннд кь се мьат
рѣмжніі ноцірі дінтр'анселе, есте нз пз с-
твїтор, ші ла ніще скріері де кьцет
де ьніре ші анфзціре нъ треьзе сз пре-
домнеаскз рьсѣа, каломніа ші мзпастеа.
Ка оъ не деслвшім лн ачесте дов пьнтърі
че ам вьгат де сеамз кь домнеке лн а-
чест артїкол лн вом пьелїка антокмаі
лн Фолєа нонстръ; ьрмжнд асемenea а фаче
прїн ноте вьзрїале де сеамз ші деслвші-
рїале кьвїнчїоасе*) ачест маі наїнте воїъ
сз маі зік о ворьв вьсѣра зічерїі де но і-

торї кь каре редакція лнвінеі нъмеще пе
кьці-ва скрііторї (фіе чїне вор фі) каре пе
ьрмз се ліпеще пе тотъа цзрїі рѣмжнєціі.

Челе маі мьлате рзтзчірї ші гзачевї
с'аз антжмплат, дін неамцелєцереа ворбе-
лор, саъ проаста ші недескьвршїта дефі-
ніціе а ьнші лъкръ. Тїтлъ де но іторї
ла лімевз нічі о датз нъ с'а дат ла оа-
менї карї, нъ аз кьноскьт ачєа лімевз ші
аз ворьт'о ші аз скріе'о кьм с'а антжм-
плат, чї ла вьрваци карї, кьноскжнд лім-
ва вїне ші дескьвршїт дьпз формеле єї
чєле вєні, ші жьдїкжнд деспре джнселе бї-
не саъ рзъ, воїєск а фаче оаре-каре лн-
ноірі маі вьне саъ маі рєле. Пьтем зіче
спре пїадз, пентръ францєзі, лші колтер
лнноітор ла кьтева пьнтърі але ортогра-
фії, нъ лнсз ші фіе кьрзіа цзран фран-
цєз каре лнвзцжнд а скріе, ші некьно-
скжнд грзматїка лнтрєвїнвєсзє ацї тіпї
ші нъ чєї лєуїсіці аї лімевї. Пьтем нъмі
ноіторї пентръ Грєчї, пе чєї карї претїнд
а се лзпзда атжтеа літере че аз ачєлаші
оьнет лн зіоа де асгззі, (ші аатз соко-
тєалз де есте лнноїреа вьнз саъ рєа) іар
нъ ьнші вїєт вькан, сіміціъ саъ арєндаш
каре скріе кьм аї вїне ші лнноїеще, фзрз
а ці, ла тот ржндъа, кьчі ачєла н'аре сі-
стемз.

Прїн ьрмарє мї се парє кь нъ єра кь
дрептъа редакція лнвінеі сз нъмєаскз
ноіторї ніре вїєці скрііторї че нъ шї кь-
носк нічі лімєа нічі Грзматїка, ші пе

*) Ачєаста о зіче Д. Редактор ал кьріеръа
ромжнєск дін партєа са, каре адекз ш' аз
ші амплїнїт фазгзвїнца; іар' нодз аз-
пз че ачєлаші артїтол ал Длші С'. лам
тїпзрїт одатз фзрз нічі о нотз дін прї-
чина лнвбєстїціміі колоанєлор фолїці
ноастрє не вїне кам кь грїъ ал рєпєці
маі тїпзрїндъа лнкз одатз. Антр'а-

чєїа, чєтїторїлор ноцірі дін коаче де
мьнціі де сьпьнем атжта, кьмкз нотєлє
фккьтє лн кьрієр сжнт де ачєлаші мж-
нє; кьре лїад фккьт шї ла „Докто-
ръа шї крїєлєта:

Лнс. Рєд. Фолї.

*)

Зрмз кѣ джншії сз анцеллагз тотѣ цз-
рїї рѣмжнєшії. Рѣмжн дїн цара Рѣмжнє-
скз а фост шї рзпосатѣл мїтрѣполїт Грї-
горїє шї а скрїє анєшїї ан лїмєа адо-
птатѣ шї пазкѣтѣ тѣтѣлор рѣмжнїлор,
рѣмжнї аѣ фост шї ацїї шї кѣ тоатє а-
чєстєа нѣ пот антра ан катєгорїа ачє-
лора а кзрора Рєдавцїа Ялєїнєї лє чїтєазз
скрїєрїлє ка сз рлзз дє рѣмжнї.

Кжнд ка фї антрєкарєа ка сз нє ан-
воїм а нє корзєспѣндє шї а фачє вгзрї
дє сєамз прївїтоарє ла ѣнїрє, ѣнїї алто-
ра, сокотєск кз, ка сз жѣдїчє чїнєва
дєспрє лїмєа-сїмєол саз пєрсонїфїкатѣ а
ѣнєї провинцїї саз цзрї, нѣ їа анантє
лїмєа фїє-кзрѣїа, чї трєбѣ а чєрчєтє лїм-
єа Статѣлѣї, а Бїєрїчїї, а Акадємієї, а
Счєнєї. Да нѣї ка сз лѣжм анантє лїм-
єа Статѣлѣї, ар фї о нєдрєптатє шї пєн-
трѣ Молдовєнї, шї пєнтрѣ Рѣмжнї, а фї
крїтїкацїє дѣпк скрїєлє ѣнор логѣфєцї,
дїн карїї чєї маї мѣлцї н'аѣ анвзцат аа-
тѣ картє дє кжт ѣн вїєт аз вѣкє, фзрѣ
нїчї о грзматїкз; ка сз лѣжм анантє
лїмєа Бїєрїчєаскз а нѣстрѣ ш'а Молдо-
вєнїлор, ар фї о мѣнкз задарнїкз; кзчї
єстє тот ачєа, шї н'авєм а фачє нїчї о
вггарє дє сєамз. Рзмзнє дар лїмєа А-
кадємієї. Пєнз акѣм нїчї Акадєміа їашѣ-
лѣї, нїчї Колєцїѣл Бѣкѣрєцїлор н'аѣ пѣлї-
чїтатєа лѣкрѣрїлор лор дє оцчє дє вѣт
чєва прїн фѣїлє пѣлїчє. Ашє, вїїндѣї
ан мїнтє а'шї фачє Рѣмжнїї кѣ Молдо-
вєнїї вгзрїлє дє сєамз, н'ам авѣт ан-
нантє дє кжт Ялєїна чє ам сокотїт'о
н'а о пєрсонїфїкацїє саз сїмєол аа лїмєїї
Молдовєнїшїї. Дє єра дє трєвѣїнцз ка
шї Рєдакцїа Ялєїнєї сз їа анантє асємє-
нєа о фѣїлє пѣлїкз єарє карє Рѣмжнєаскз,
саз о скрїєрє, продѣкцїє а Колєцїѣлѣї нѣ-

стрѣ, шї сз'шї факз вгзрїлє дє сєамз;
саз дє сє кѣвєнїа а лѣа нїчє скрїєрї пєр-
тїкѣларє, ан батжѣкѣра саз чїнстєа Рѣ-
мжнїлор нѣцрї, а пєрсонїфїка антрѣнєлє
лїмєа нѣстрѣ, саз а лє мѣхнї пє аѣто-
рїї лор, карї нїчї аѣ скрїє чєва анпрѣтї-
єа Молдовєнїлор нїчї аѣ прѣвѣкат ла о
дєсбатєрє єарє-карє пє Рєдакцїа Ялєїнєї;
ачєстєа лас сз о жѣдїчє анєшїї Д. Аѣ-
торѣа артїколѣлѣї дєла Нр. 51.

Аш фї фѣартє мѣхнїт шї 'мї ар сѣн-
чєра їнїма кжнд, джнд прїчїна кѣ артїко-
лѣл мєѣ дєла Нр. 101 а сє фачє єарє-карє
дєсѣшїрї фѣлѣсїтоарє дє оцчє ан прї-
вїнца лїмєїї, шї фзкжнд акѣм ачєст рз-
єпѣнє, ан лѣк дє а нє анцєлєцє шї ан-
вої анкаї ан скѣпѣл кѣ карє с'а анчє-
пѣт ачєстѣ дєсбатєрє лїтєрарѣ, сз вєз
кз ачєстєа а фост прїчїна ѣнєї нє-ан-
воїрї маї рєлє дєкжт чєа д'антѣїѣ. Тот
чє ар нѣтєа сз сѣпєрє єарє кѣм їѣвїрєа
дє сїнє а азшзртѣчїѣнєї ан ачєстє ан-
трєвзрї шї рзєпѣнєѣрї сжнт вгзрїм дє
сєамз нє сє фзкѣ дїн жѣгѣл Тєкєтѣлѣї;
анєз ѣнєлє пот сз фїє кѣнє шї аѣтєлє
рєлє, шї пот шї єлє прїїмї аѣтє вгзрї
дє сєамз; шї атѣнчї пот андєстѣла їѣ-
вїрєа дє сїнє, саз фачє чїнстє чєлѣї ан-
вїнє, шї фѣлѣсї дє оцчє, кжнд анєшїї
ачєлє вгзрї дє сєамз вѣр авєа рзєпѣнєѣл
лор, дєсѣвѣтжнд пє ѣнєлє шї апрѣвжнд нє
аѣтєлє.

Сє аѣтѣрѣ ачї поменїтѣл артїкол *),
шї кѣ тоатє вгзрїлє дє сєамз дє о фз-
цєаскз пѣжнцєрє дїн партє'мї, мзртѣрї-
єск кз анкжт пєнтрѣ ачєа чє сє атїнцє
дє кѣрзцєнїа лїмєїї ачєстѣ артїкол шї

*) Нѣї лам фост аѣтѣрѣат кѣм с'аѣ зїє маї
аннєтє. Анє. Рєд. ф.

де ортографія лѣ, аш дорі дін партемі
 оз вѣз тоате продвктѣріаі молдовенеші,
 кѣм ші дѣліна рѣмжнеаскѣ алиѣтѣтѣ тот
 д'аѣна антр'о асемenea лімѣз ші ангрі-
 жітѣ тот д'аѣна а пѣзі о асемenea орто-
 графіе: кѣ фоарте кѣрѣнд антр'ачест кп
 ам ажѣнѣ ла ѣнімеа дорітѣ де тот рѣ-
 мжнѣ біне - кѣѣтѣтор. Ніѣе мічї дѣсе-
 бірі нѣ дѣсебеск лімѣа нічї нѣ о батѣмѣ
 чї маї вѣртос о фолосеск ші о амлесеск
 ан мѣате, ші анѣшї ан поѣзіе кѣ маре
 ісправѣ.

О м и л.

К а п е т.)

Аша есте, кредінца ан немѣріеа сѣ-
 флетѣлї о кѣноаше ші фѣрѣ воїа оа, тот
 омѣа, кареле нѣ л'шї анкїде окїї, ка оз
 нѣ базѣ разеле сенїнеї зілї. Пентрѣ аѣеа
 кредінца аѣаста фѣ кредінцѣ ѣніѣрсалѣ
 песте тот пѣмжнтѣа, Омѣа ѣеа дїн Кам-
 чатка анкѣ оаре атѣнчї, кѣнд арѣнкѣ
 трѣпѣріе морїлор ла фїаре, кѣрѣнд кѣ
 сѣфлетѣа нѣма аша ва пѣтеа скѣпа; шї
 сѣлѣатїкѣа дїн Оаанда ноаз о аре атѣнчї,
 кѣнд арѣнкѣ пе морїї ан маре. Нічї о
 наѣїе нѣ ангроадѣ пе аї озї нѣма аша,
 кѣм ангропї пе о діѣїїтоаре. Фїешкаре
 сѣлѣатїк зіѣе мѣрїнд, кѣмкѣ ел треѣе ла
 цара пѣрїнїлор лѣї; ла цара сѣфлетелор.
 Сїнцѣа дїнлонтрѣ а ѣнеї вїѣѣбірі ѣе нѣ
 шїе де нічї о нїміѣїре, мерѣе анантеа
 мїнцїе ѣе се дѣсѣолтеаѣ нѣ аннїтѣа, шї
 кредїнцѣа ѣніѣрсалѣ антрѣ вѣнїчїа аѣестї
 вїѣї естѣ пірамїда релїїїї рїдїкатѣ пе
 мормжнтеле тѣтѣрор попоарїлор. Сїнѣр
 аѣаста атѣт де беке, атѣт де азїїтѣ

кредїнцѣ антрѣ немѣріе естѣ, каре арѣтѣ
 кѣмкѣ провѣдїнцѣ е ареантѣ антрѣ лѣкрѣ-
 ріаї сале. Фѣрѣ де о старе де респле-
 тірѣ дїн коло де мормжнт ар рѣмжнеа
 тоате некѣпрїнсе антрѣ ампѣрѣїа мор-
 алїтѣїї шї а вїртѣїї пѣтїмітоаре. Дакѣ
 омѣа ар треѣїе оз фїе нѣмаї аѣеа, ѣе ла
 вѣдем ної некѣрмат ан історїе, пїлн де
 сѣлѣїчїнї, грешелї, рѣтѣѣїре шї тїкѣло-
 шїе шї нїмік маї мѣат: атѣнчї ел сѣѣ
 ар фї ѣеа маї нен'ѣелїпт продвкт а ѣнеї
 ѣрїте оарке, сѣѣ ам треѣїе оз кредїм.
 кѣмкѣ ѣеа ѣе лаї зідїт ѣшаѣ грешїт ско-
 пѣа сѣѣ, каре ар фї ѣеа маї маре ѣѣлѣ.
 Кареле естѣ ан старе а пѣтрѣнде нѣ вѣ-
 дѣреа тоатѣ скїмбарѣа лѣкрѣрілор ан і-
 сторїа лѣмїї, асемѣнжнѣ бінеле кѣ рѣѣа:
 аѣеа нѣмаї атѣнчї ва пѣтеа кѣпрїнде пла-
 нѣа провѣдїнцїї, дакѣ ва кредїе кѣмкѣ
 омѣа дїнї пе пѣмжнт се афлѣз нѣмаї ан
 тїнда (atrium) ѣнеї лѣмї маї вѣне. Омѣа
 естѣ зідїт кѣ скоп ка оз фїе моралїѣїе
 бѣн — natus ad humanitatem. ѣе нѣ
 поате ел ажѣнѣе пе пѣмжнт, треѣїе не
 апѣрат оз ажѣнѣгѣ ан вїїторїѣ; кѣчї ар-
 пѣѣріе натѣреї оменїїї сѣнт не'мѣтѣрѣ
 нїтоаре шї пѣтерїе, каре дѣмнѣїѣѣ лѣаѣ-
 ашеѣат ан трѣнѣа, нѣ се пот стѣрпї.
 Тоатѣ історїа оменїїї антрѣїї жѣдѣкатѣ
 дїн аѣест пѣнкїт де вѣдѣре, нїсе фѣѣе но-
 аз о школаѣ антрѣ каре аѣем а кѣїїга
 ѣеа маї фѣѣмоасѣ нѣнѣнѣ ѣе оменїїї шї а
 вѣрїнїїїї оменїїї. Кѣ літере де фланѣрѣ
 естѣ скрїсѣ ан ініма фїешкѣрѣї ом аѣе-
 стѣ анѣѣѣтѣрѣ: „Крѣїї, амфлорїїе, те
 коаѣе пентрѣ ѣрїїї! Дѣколо се анѣепе о
 родїре ноаз.“ Анатѣ кѣм кредїем ної,
 кѣмкѣ ѣотѣрѣта ноастрѣ нѣ естѣ алта,
 дѣкѣт а не фѣѣе моралїѣїе бѣнї,
 не шї конвїнѣем, кѣмкѣ ної треѣїе неа-

пзрат ез трзім ан вєчі, пєнтрѸ кз цжн-
 та ноастрз кзтрз каре нзззім єсте пєсз
 департе афарз дін хотареле ачестєі вїєці.
 Де не пофтеще кѸвжнтѸл, мінтеа чеа сз-
 нзтоасз кжте одатз, а жзрфі тоате, ан-
 кз шї віаца пєнтрѸ вїртѸте; фзрз андо-
 іалз єа прєсѸпѸне, кѸмкз ної пєнтрѸ о
 асфєліѸ де жєрфз вом афла дінколо де-
 спзгѸвїре десзвжршітз.

Шї ансѸші ан нздіждєа омѸлїі заче
 антр'аскѸнс фзгздѸінца черїѸлїі. Ачєла
 каре дорєше віацз нємѸрїтоаре, токма прїн
 дорїреа ачєаста доведєше, кѸмкз єсте Ѹн-
 дєва о фєрїчїре; кзчї натѸра нѸ сє ан-
 шалз, єа нїчї одатз нѸ нзззієше нѸма
 дѸнз нїмїк. Ачєастз сєтє нєстїнсз ар-
 тз, кѸмкз дорїта фєрїчїре нѸ єсте аїчї,
 чї маї сѸс Ѹндєва. Аша єстє! омѸлїі
 трєвѸїє сзї рєсарз дін моарте о віацз
 маї єѸнз. Віаца пзмжнтєаскз а омѸлїі
 сгз анїєсз антрє доаз чєасѸрї де на-
 щєре: чєасѸл чєл дін тжїѸ ал нащє пз-
 мжнтѸлїі, іар' чєл де ал доїлєа ал дє
 черїѸлїі. Аша моартєа єстє о нащїре
 нозз.

НємѸрїреа о доведєск шї марїлє дєстої-
 нїчїі шї пѸтерї алє омѸлїі, пє карє єл
 аїчї орї кжт де єзтржн сз фїє, нїчї ода-
 тз нѸ лє поате нїчї дєсволвї нїчї антрє-
 євїнца тоате. Да чє сжнт ачєстє пѸтерї,
 спрє а кзрор дєсволвїре омѸл аїчї н'арє
 нїчї врємє нїчї прїлєж, дакз віаца лїї с'ар
 офжрші кѸ віаца пзмжнтєаскз? — Мор
 прѸнчї, карїї аєїа аз анчєпѸт а сїмці кз
 трзієск; мор жѸнї шї єзрєацї, антрѸ
 карє азкѸїєск нїщє пѸтерї марї алє дѸѸ-
 лїі, пє карє єї парте марє нєфологїтє лє
 дѸк кѸ сїнє ан мормжнт; мор нацїї ан-
 трєцї, карє фзрз нїчї о вїнз а лор сгз-
 тѸсє пє чєа маї дє жос трєаптз а кѸлтѸ-

рїї; чє зїчї ла ачєстє тѸ чєл карєлє чє
 андоїєшї? КѸм лє вєї ампзка ачєстє нє
 нємзрїнїта анчєлєпчїѸнє а прєвєдїнцї,
 карє нїмїк нѸ лѸкрєазз анздар? — Шї
 кѸм ар фї кѸ арєптатєа дѸмнєзїаскз ан
 лѸмєа моралє, дакз о глїє дє пзмжн-
 саз о лєспєдє ар акопєрї антрєг пє саз
 кжтє фаптє нобїлє шї марї рзмжн аїчї
 нєрзспазтїтє, шї атжтєа фзрздєлєцї нєрє
 нє їєкжндїтє; атжца прїєтїнї аї вїртѸцї
 сє анкєвоалє сѸпт аспрєлє їєвїрї алє нє-
 норочїрїї, кжнд антр'ачєєа чєл маї лєпѸ-
 дат фзкзторїѸ дє рєлє сє тзвзлєщє пєстє
 тоатз віац'а сє ан сжнѸл вїнєлїі; шї
 апої сз нѸ фїє врєо врємє дє рєсплзтїре
 ан вїиторїѸ, карє сз ампачє ачєстє нє-
 потрївїрї? — Фєрїчє дє ом! пєстє єл
 домнєщє Ѹн дѸмнєзѸ арєпт, карєлє лї
 вє рєсплзтї одїнїоарз тоатз фапта єѸнз.
 Ачєаста сзї мжнзїє їнїма лїї ла ан-
 тжмплзрї дє антрїєтарє, ачєаста сзї рї-
 дїчє єзрєзцїа лїї ан лѸпта пєнтрѸ вїр-
 тѸтє, ачєаста сзї анвєсєлєаскз єѸфлєтѸл
 атѸнчї, кжнд прївєщє шї фзрз воїє кз-
 трз анѸнєкоаса ноаптє а мормжнтѸлїі.
 Аїчї єстє нѸмаї прїмзвара вїєцїї лїї, іар'
 аколо єзрєзтоареа сєчєрїшлїі. НѸ єл,
 чї нѸмаї пѸтрєдѸл лїї трѸп сє ашазє ан
 гроапз. Ачєєа чє вєр роадз вєрмїї дїн
 тржнсѸл, ачєєа, дїн карє ан фєврїка чєа
 марє дѸмнєзїаскз вєр єшї алтє зїдїрї
 проаспєтє, нѸ єстє вл ансѸш, дєкжт нѸ-
 маї рємзшїчєлє трѸпѸлїі сзѸ. ПзмжнтѸл
 іа андрєлїт нѸмаї чє аз фост ал сзѸ.
 Чє єстє маї 'налт ан ом, омѸл ансѸш,
 адєкз єѸфлєтѸл сз аналцз ла о царз маї
 сѸєлїмє. Ачєєа чє нѸмїм ної моартє, пєн-
 трѸ ом нѸ єстє трєчєрєа ан вєчїє, кзчї
 єл шї аїчї сгз ан вєчїє, чї о трєчєрє
 дїнтр'о старє маї грєа ла алта маї Ѹшдє-

рз ші маї ферічітз; еа есте о скімбарі де лзкаш ан касачеа марі пзрінтеаскз.

Ші аншші пзкателе омзлші, несзціоаса лші сете дшз десфзтзрі, азр ші чінсте, вестек, кшкз ел е нзкшт пентрш о ферічіре немзршнітз. Патімале челе анфлзкзрате, каре ка ші себрара вдатрш лші се аналцз пе деаспра кшеслаші нострш, ші фіна маї пре сшо декат челе маї прецште лшршрі пзмаштепші пентрш пзмашт сжнт преа марі, не пророческ ш скор маї нокіа ші не аратз дрептшл нострш ла черш. Прівеше ла ерора біршторш каре кштз алте лшмі асбра кзроша сзшші антіндз брацшл сзш ісвжндіторш; вежі пе богатшл сзрак ан міжлокшл коморілор дін Індіа, ші кшоаше кшкз ферічіреа оменаскз нш стз антрш стжмпзрара пофтелор, че ле авем де обще кш довітоачеле. — Натшра аншші ан тот кшпрінсшл сзш ворбеше пштернік пентрш кредінца ан немшріре? Ан шніверс німік нш пере; че се паре а фі німічїт, дшпз кштзва време віне іарз антрш о формз нозз ла ведере. Семанца пштрезеше ан сіншл пзмаштшлші; дар дшпз пшціне лшні ан локшл пштрежшні сз редїкз спїкшл чел грас. Ші кш омшл, каре есте короана фшпшрілор пзмаштепші, сз се антжмпле алфелш? — Нш, нічі де кшм нш. Немшріреа есте о трзсшрз де кшпетенїе ан ікоана омзлші.

Кшм ва фі стареа омзлші дін коло, ан че кшп есте віаца лші челе де акшм легатз кш челе вішоаре, шнде ва трзі ел ші ан че кшп ва кшцета атшнчі? ачесте тоатє сжнт антрешрї, каре нш ні с'аш дат але пштеа деслега; — окш н'аш вшзшт, шрекї н'аш азшт ші ла ініма омзлші н'аш стрезшт ш. ч. л.

Омшле, сімтеці ата вреднічіе антрешрї! чінстеше прїн фаште вшне аншшріле натшреї тале! Ан кзлзторїа прїн віацз ангїра та сз фіе вшгареа де сеамз, іар повшціторш даторїа! Дшнгз е калеа, аншелзтоаре валшріле, депзртатз цїнта. Вршшїне а ремжнеа дела ачєатз цїнтз атшнчі, кшнд ан натшрз тоате мерг анашнте. Ш спорї есте а та шрїтз. Калкз ан пішоаре тоате оарбеле прежшдікшці, каре ведек слзвїчішне саш ліпса анцїлемерї, прїн шрмаре те нечїнстек

Чїнстеше че е вшн шї ан алці оаменї шї нш шршїсі пе німінї! Ші челе маї де жос поате фачї врешн бїне. Нічі одатз нш апшса пе ом спре а'л фаче ншмаї шнеалтз ші машїнз оарез. Ачела нш е вреднік а се ншмі ом, кареле маї мшлт вреа а се фолосї кш оаменїї, де кшт а фолосї ел алтора. Респектеазз дрептшріле оменешї шї ан челе маї апшс. Ісшс леаш респектат ачесте маї мшлт декшт орї каре алтшл атшнчі, кшнд аз пофїт а се проповедшї евангелїа шї челор сзрачї, каре атшта ансемнеазз кшт, а вреа ка шї цзранї шї шамалї сзсе факз вшні, прїченшторї шї анцїлегшторї. В кшносвшт лшкрш, кшкз адесорї ачїа, карї адшк маї мшлте даршрі ла еїсерїкз, карїї фак гшрз мшлтз, кшнд ашд кз антршлате пшршї сз вшнд сшфелтеле робїте пе канї шї пе діамантшрі, еї нш се ршшїнеазз а жшфшї пе сзрачї шї пе вшдшбе шчл. шчл. Чїне сз нш версе лакршмі де сжнше, вшзшнд пе оменїре кзлкатз ан пішоаре? Дар сз тшчєм. — —

Вшстракт
де Г. Барїц.

Інтереса Анекдотелор.

Анекдотеле ащ фолоасе ансемнате. Къ дирептѣла сз поате зиче, чеї маї мѣлци повзцѣиторї де фрѣнте дїн анекдотеле лѣї Плагтар с'ащ формат. Кзчї че е алта анекдотѣла, декжт ѣн тїпѣ, каре тѣтѣрор де оцѣе слагѣше спре Моделѣ. Сз четїм нѣма; шї ведем: кѣмкз ѣн сжнѣр анекдот дѣхѣла шї карактерѣла ѣнѣї ероѣ маї деплїн нї'а аратз, декжт ансзшї исторїа. Орї чїне де а четїт ла Гвѣтонїе Анекдотеле скоасе дїн вїаца прїватз а ампрѣацїлор, маї бїне'а ва анцелѣѣ апої пе Тачїтѣ, пе Лївїе шї пе Салѣстїе, кѣ ѣн кѣвжнт тоатз исторїа Романїлор. — Анѣшї Чезар ле ансемна Зїсїае чѣлѣ анцїенїоасе алѣї Чїчеро; прекѣм шї Като Чензорѣла кѣлѣѣа проверѣѣрїле контемпоранїлор сеї чѣлор маї вѣстїцї. — Дїнтре исторїографїї чеї ної Архенхолц — Archenholz — пе Фрїдрїх ал Нїае ан дескрїереа вѣтзї чеї де шапте анї нї'а аратз ка пе ѣн ероѣ пѣтеарнїк. Анпотрївз Бїшїнг — Büsching — ан анекдотеле салѣ нї'а зѣгрѣвѣаѣе ка пе ѣн ом ан кабїнетѣла сеѣ шї ан сѣера са чѣа прїватз; шї токмаї прїн ачестеа комбїнзцїї пѣтем ної ка маї анвѣдерат сз кѣноаѣем глорїоаса мѣрїме алѣї Фрїдрїх, мѣлат пзцїтѣлашї шї неанфрїкошатѣлашї вѣрбат ан рескоаїе. — Іарз фѣрз Голїкофф шї Штїлїн — Stählin — пе Петрѣ чѣа маре, рензскзторїѣла чївїлїзѣцїї рѣсецїї, нѣ' лам пѣтеааша бїне кѣноаѣе, ка акѣма прїн мїжлочїреа ачестор Скрїїторї, —

Рїшелїеѣ, *) омѣла чѣа маї маре аа вѣакѣлашї сеѣ, ѣн карактер гїгантїк, каре ащ сѣвѣршїт лѣкрѣрї гроазнече, ансз каре шї де гроазнїче мїжлоаче авѣ лїпсз, пентрѣ анплїнїреа гїгантїчїлор салѣ пла нѣрї, анкз тот некѣпрїнс**) сѣтз ананїтїне ан исторїе. Скрїїторїї де исторїа ѣнералз не пѣн ананїте Рїшелїеѣ ка пе ѣн аїавол сѣѣркат, аншѣржнѣ ѣмѣре шї пѣте де іад асѣпра тїпѣлашї ачестѣї вѣрбат маре шї естраордїнарїѣ, антр'атжта антѣнежнїдѣ'а, четїторїѣла де тоате зїеле кѣ спанїмз шї анфрїкошаре анкїде фолїе. — Дѣчї трѣѣѣе, ка фїе чїне се іае амїнте, кѣмкз дакз воеѣе а'л анцѣлаѣѣе пе Рїшелїеѣ, маї антеїѣ каѣтз сз анцѣлеагз ѣна, кѣ вѣакѣла де атѣнчї. Кѣ фѣрз де ачѣаста орї че омѣ ѣшор каде ан ѣн некѣѣерїт пзкат анпотрїва дїрептзцїї. —

Іосїф ал Нїае Ампрѣатѣла Австрїеї, мареае домнїторїѣ, іѣкїторїѣла де оменїре, аѣзїна одаѣтз, кѣ сз пажнѣе ѣн кабалер, саѣ маї бїне сз зїк, ѣн сѣѣѣер мѣрїц шї прѣ фѣдаанїк, кѣмкз маї тоате адееле шї локѣрїле де петреканїе, каре маї нанїнте нѣма де оаменїї чеї де рангѣрїле ананте сз черѣѣта, амѣ шї чеї маї де цїос се аратз. Зїмбїнд і'а респѣне оменѣѣла — humanul — Монарх: „Да кз аш вої ка тогдѣаѣна антре чеї де рангѣла мїеѣ сз петрекѣ, атѣнчї нѣма ан крїпта чѣа анпѣрѣтеаскз мїартрѣѣшї сз потїкнїск.“ —

*) Richelieu.

**) unbegreiflich.